УДК 811. 111 : 81’22 : 808 . 53

ТЕЛЕОЛОГІЧНА КОРЕЛЯЦІЯ НЕЧІТКИХ МНОЖИН СЕМІОТИЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ПРИ ВІДОБРАЖЕННІ СКЛАДОВИХ ДІЙСНОСТІ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ

Шевченко О.І., к. філол. н., доцент

Запорізький національний університет

У статті обгрунтовуються імовірнісні засади дослідження телеологічно обумовленого когнітивно-семіотичного структурування дійсності у сучасному англомовному дискурсі.

Ключові слова: імовірнісний, семіотичний, телеологія, дискурс, текст, дійсність, монада, нечітка множина.

Шевченко А.И. ТЕЛЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОРРЕЛЯЦИЯ НЕЧЕТКИХ МНОЖЕСТВ СЕМИОТИЧЕСКИХ ЭЛЕМЕНТОВ ПРИ ОТРАЖЕНИИ СОСТАВЛЯЮЩИХ ДЕЙСТВИТЕЛЬНОСТИ В СОВРЕМЕННОМ АНГЛОЯЗЫЧНОМ ДИСКУРСЕ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье рассматриваются вероятностные основы исследования телеологически обусловленного когнитивно-семиотического структурирования действительности в современном англоязычном дискурсе.

Ключевые слова: вероятностный, семиотический, телеология, дискурс, текст, действительность, монада, нечеткое множество.

Shevchenko O.I. TELEOLOGICAL CORRELATION OF FUZZY SETS OF SEMIOTIC ELEMENTS IN REPRESENTATION OF REALITY COMPONENTS IN MODERN ENGLISH DISCOURSE / Zaporizhzhya national university, Ukraine.

The article deals with the probabilistic bases of analysis of teleologically determined cognitive and semiotic construal of reality in modern English discourse.

Key words: probabilistic, semiotic, teleology, discourse, text, reality, monad, fuzzy set.

Актуальність даної роботи зумовлена загальною тенденцією в сучасній науковій парадигмі до вивчення дифузних, слабоструктурованих комплексів з розмитими межами і слабо- або неявно вираженими відносинами між структурними компонентами. Метою даної роботи є обгрунтування теоретичних засад застосування імовірнісної методології при виконанні когнітивно-семіотичного аналізу сучасного англомовного суспільно-політичного дискурсу.

Надання смислу певним угрупуванням об'єктів навколишнього світу у просторових і часових координатах здійснюється через формування семіотико-інформативних утворень (фігур, конфігурацій), які ми називаємо семіотичними монадами. Авторське семіотичне структурування дійсності (в термінах текстуально відображеної образної системи кодування) як дифузний чинник смислоутворення надає адресату/читачу певні імовірнісні підстави для окреслення телеологічного підгрунтя закладеного у даний текст смислу, котре певною мірою об'єктивується вербально.

Залучаючи принципи феноменологічної редукції і методологію редукування семантичного простору тексту до ключових імен денотатів [Новиков 1983 : 152], які також відповідають поняттю дескрипцій у інтенсіональній логіці [Микиртумов 2006 : 27], спробуємо виокремити базові множини семіотичних монад, агрегованих певними головними семіотичними монадами (ентелехіями, або у термінах логіки нечітких множин - лінгвістичними змінними). До базових семіотичних монад ми відносимо сукупності знакових одиниць, котрі відображають інваріантні характеристики відбиття дійсності у будь-якому тексті. Явно чи опосередковано, у наративі повинні бути представлені хоча б у їх елементарному відображенні ключові складові дійсності: предметна (об’єкти живої і неживої природи), соматична (тілесний субстрат дійсності), діяльнісна, соціально-психологічна з урахуванням їх взаємовідносин в межах просторово-часових вимірів. Сукупність даних чинників ми називаємо дискурсивною орієнтаційною базою, яка відповідає поняттю феноменологічного поля при сприйнятті реального світу [Merleau-Ponty 2002 : 60] і слугує підгрунтям для умовиводів, здійснюваних індивідуумом у перебігу дискурсивного смислоутворення. Зазначені логічні висновки стимулюють генерування нових смислів при сприйнятті і осмисленні тексту адресатом/читачем.

Розглянемо аналітичний суспільно-політичний текст “Bill and Kim’s excellent adventure. Strange encounter in Pyongyang” [The Economist, August 8th 2009 : 44 - 45] в якості емпіричного матеріалу для обгрунтування наших теоретичних міркувань і спробуємо виокремити семіотично значимі сукупності вербалізованих образів як вияв індивідуальних особливостей категоризації автором відображеної дійсності. Ми виходимо з того, що множина відібраних для семіотизації елементів середовища групується у класи відповідно до їх категоріальних ознак і підкоряється концептуальній організації тексту. Назва тексту і підзаголовок позначають тільки суперечливу емоційну, навіть іронічну тональність (excellent adventure, strange encounter) запропонованого матеріалу і є лише основою для висунення загальних імовірнісних припущень щодо текстового концепту.

Виходячи з нечітко визначеного у заголовку та підзаголовку статті текстового концепту, задамо імовірнісну лінгвістичну змінну (прототипне поняття) у об'єднучій характеристичній функції, якій би відповідала сукупність терм множин елементів семіотичних монад і згідно з якою образи семіотизованих фрагментів дійсності формувалися б у конфігурації, обумовлені текстовим концептом. Виходячи з імовірнісних міркувань, лінгвістичну змінну задамо у вигляді словосполучення, взятого із підзаголовка, яке, на нашу думку, відповідає концептуальному змісту текста: *strange encounter.*

Нагадаємо, що в якості функції належності до множини семіотичних елементів (семіотичної монади) ми розглядаємо наявність у номінацій, що позначають складові дійсності, денотативного, конотативного або ситуативно обумовленого компонента значення, який співвідноситься з концептуальним змістом лінгвістичної змінної (прототипному поняттю). Наведений текст відображає семіотизовану дійсність в її різноманітних фізичних проявах – предметному, соматичному, діяльнісному, соціально-психологічному. Даний текст містить орієнтаційну базу (тло): опис семіотизованого автором середовища як підгрунтя для осмислення і потенційної вторинної семіотизації текстуально відображеної дійсності адресатом/читачем. Дійсність як семіотичний феномен здобуває текстуальне відображення у вигляді імен денотатів, що віддзеркалюють у просторових і часових координатах її предметний, соматичний і акціональний вияв у значущих зв'язках між об'єктами, явищами, діями, подіями (включаючи комунікативні):

It was a hard-eyed, unemotional get-together. They had never met face-to-face, but once sparred dangerously. Bill Clinton, the unusually unsmiling former American president who had probably come closer to fighting North Korea than any president since the Korean war, was in Pyongyang to win the release of two female American journalists facing 12 years of hard labour. There he met Kim Jong IL, the grim-faced leader of arguably the world*'s most repressive regime and* a *defiant nuclear bomb-tester to boot. Mr Kim* is an ace non-smiler. In receiv*ing Mr Clinton* (he had *turned* down *earlier suggested emissaries), he was out to show his people and the world that, despite rumours of ill health, his was a regime to be reckoned with, and that even powerful America would have to reckon with it. Mr Clinton, no doubt asked to do nothing to help Mr Kim's cause, was determined above all, well, not to smile.*

Whether the normally affable Mr Clinton managed to stay poker-faced through the three hours and 15 minutes he and Mr Kim spent in each other's company (long *enough, even with translation, for* a chin-*wag), his aides are not saying. North* Korea *says Mr Clinton apologised fulsomely* for *the actions of the two journalists* who had *strayed across its border* from China. *American officials deny any* such apology *was given. They also* denied *reports as news of the visit broke that Mr Clinton had brought a conciliatory message from President Barack Obama. His was a purely humanitarian visit.*

Might it nonetheless herald a breakthrough in the diplomatic confrontation over North Korea's recent bomb and missile tests? Only Mr Kim knows. He is demanding bilateral talks with America. But the two had been having those intensively as part of six-party talks that include South Korea, Japan, China and Russia. They *stalled a year ago over the Bush administration's efforts to get Mr Kim to accept plausible verification of steps towards the dismantling of his nuclear programmes, for* which *he has been promised large dollops of aid. He* was *to stop making plutonium as well as suspected work on uranium. The plutonium preparation had restarted in 2003 after an earlier freeze deal, negotiated in 1994 with the Clinton administration, had collapsed because of evidence of cheating over uranium.*

Mr Kim's verification tantrum was followed by what may have been a stroke. North Korea-watchers speculate that the ensuing *hostility, including May's second bomb test (the first, which may have fizzled, was in 2006), was Mr Kim's way of ensuring the loyalty of the army to him and his third son, the chosen successor.*

Yet by testing another nuclear device, declaring the six-party talks finished and demanding that the world deal with his country as a nuclear power, Mr Kim may have gone too far. Not only did he slap away the outstretched hand of the new Obama administration. He also angered China, his provider of last resort, which joined the condemnation of the latest nuclear and missile tests at the UN Security Council and even agreed to implement harsher sanctions.China has reportedly encouraged one of its investment firms to pull out of a high-profile mining deal with a North Korean company that is now a target of UN sanctions. Chinese customs officials recently let it be known that they had stopped a shipment of vanadium, a metal that can be used as an alloy to strengthen missile casings. America is watching North Korea's ports—a ship thought to be carrying missiles or other banned exports to Myanmar earlier turned back after being shadowed for days at sea. And China and Russia are for the moment keeping a closer eye on land and possibly air routes. Perhaps Mr Kim has decided it is time to change tack and start talking again. Mr Clinton's visit could yet prove his face-saver. Something for Mr Kim, at least, to smile about? [The Economist, August 8th 2009 : 44 - 45*]*.

Принагідно зазначимо, що відображену в тексті дійсність ми розглядаємо як універсальну (повну) нескінченну множину елементів семіотичного простору дискурсу, котра являє собою цілісне об'єднання підмножин, співпідпорядкованих текстовому концепту. Текстовий концепт у його вербальній репрезентації виконує функції загальної лінгвістичної змінної (головної монади, ентелехії), котра задає

принципи агрегації елементів універсальної множини (семіотичного простору) у підмножини – семіотичні монади.

Концептуальний зміст даного тексту (“S*trange encounter”*), якщо брати у якості характеристичної функції субстанціональні прояви семіотизованої дійсності, реалізується у підмножинах знакових угрупувань. Вони, відображаючи субстанціональні прояви певних складових дійсності, організуються (агрегуються) у знакові конфігурації, котрі у свою чергу в межах універсальної множини формують своєрідну семіотичну мережу за такими основними принципами:

- відповідно до *їх взаємовідносин в межах просторово-часових координат;*

- за характеристичними функціями (відповідно до лінгвістичної змінної);

- за принципом концептуальної телеологічності (доцільності або релевантності до текстового концепту і теософської морально-етичної концептосфери).

Ми позначаємо універсальну множину латинською літерою М, а підмножини відповідно до їх кількості М1, М2, М3 і т.д. Повну множину і підмножини семіотичних елементів ми розглядаємо як нескінченні нечіткі множини, котрі можуть через операції об’єднання, доповнення, перехрещення, включення зазнавати подальшого розгортання за рахунок прирощування особистісних смислів у процесі дискурсії. У даному тексті, відповідно до семіотичної представленості окремих складових дійсності, нечіткі підмножини семіотичних одиниць можуть бути заданими наступними лінгвістичними змінними:

а) М1 - *objects and material phenomena of reality* (предметна дійсність)**;**

*б) М2 - somatic substance of reality (*соматична складова дійсності);

*в) М3 - actions (events) as manifestations of reality (*діяльнісний аспект дійсності);

г) М4 - social and psychological manifestations of reality (соціопсихологічні прояви дійсності);

д) М5 - space parameters of manifestations of reality (просторові параметри дійсності);

е) М6 - *temporal parameters of manifestations of reality* (часові параметри дійсності).

Наведені вище вербалізовані узагальнені характерні ознаки сукупності семіотичних конфігурацій є підпорядкованими текстовому концепту. Виділимо відповідні знакові угрупування і спробуємо виявити закономірності семіотичної кореляції між ними. В дужках ми наводимо частотність використання певної семіотичної одиниці, якщо вона представлена в тексті більше одного раза. З певною мірою імовірності припустимо, що до підмножини семіотичних елементів М1, які відповідають категоріальним ознакам, вираженим лінгвістичною змінною *“objects and material phenomena of reality”,* можна віднести вербалізовані образи (імена денотатів) наступних семіотизованих об’єктів і явищ реальності:

M1 = {1) North Korea (6); 2) regime (2); 3) a (nuclear bomb)-tester; 4) America (5); 5) a border; 6) China (5); 7) South Korea; 8) Japan; 9) Russia (2); 10) nuclear programmes; 11) aid; 12) plutonium; 13) uranium; 14) nuclear power; 15) an army; 16) a nuclear device; 17) the world; 18) a country; 19) a provider of last resort; 20) the UN Security Council; 21) investment firms; 22) a company; 23) a target; 24) metal; 25) alloy; 26) ports; 27) a ship; 28)a missile (4); 29) (missile) cas ings; 30) exports; 31) Myanmar; 32) land; 33) air routes; 34) a bomb (4)...}.

До підмножини елементів М2, які відповідають категоріальним ознакам, вираженим лінгвістичною змінною “*somatic substance of reality”,* відносимо вербалізовані образи (імена денотатів) семіотизованих об’єктів і явищ реальності, об’єднаних категоріальною ознакою тілесності у власне субстанційному сенсі або функціональному (як комунікативний вчинок засобами тілесності):
M2 = {1) Clinton (8); 2) unsmiling; 3) hard-eyed; 4) unemotional; 5) journalists (2); 6) Kim Jong IL (8); 7) the grim-faced leader; 8) people; 9) an ace non-smiler; 10) emissaries; 11) not to smile; 12) to stay poker-faced; 13) to slap away the outstretched hand; 14) to smile about; 15) American officials; 16) President Barack Obama (2); 17) the Bush administration; 18) the Clinton administration; 19) North Korea-watchers; 20) the third son; 21) the chosen successor; 22) the new Obama administration; 23) customs officials…}.

До підмножини семіотичних елементів М3, об’єднаних характеристичною функцією **“actions (events) as manifestations of reality”**, відносимо семіотизовані дії і події (включно з комунікативними), співвіднесені з іншими субстанційними проявами дійсності:

M3 = {1) a get-together; 2) the Korean war; 3) the release of female American journalists; 4) to face 12 years of hard labour; 5) met Kim Jong IL; 6) never met face-to-face; 7) sparred dangerously; 8) had come closer to fighting; 9) news of the visit broke; 10) received Mr Clinton; 11) had turned down emissaries; 12) was out to show that his was a regime to be reckoned with; 13) rumours of ill health; 14) America would have to reckon with it; 15) to do nothing to help Mr Kim's cause; 16) Mr Kim knows; 17) not to smile; 18) spent in each other's company three hours and 15 minutes; 19) a chin-wag; 20) (did not) apologise; 21) the actions of the two journalists; 22) had strayed across its border; 23) denied any such apology was given; 24) denied reports

(about a conciliatory message); 25) had (not) brought a conciliatory message; 26) a purely humanitarian visit; 27) to herald a breakthrough; 28) the diplomatic confrontation; 29) bomb and missile tests; 30) was demanding bilateral talks; 31) had been having those (talks); 32) six-party talks; 33) (talks) stalled; 34) the Bush administration's efforts; 35) to get Mr Kim to accept; 36) suspected; 37) verification; 38) steps towards the dismantling of nuclear programmes; 39) North Korea has been promised aid; 40) to stop making plutonium; 41) work on uranium; 42) restarted plutonium preparation; 43) a freeze deal had collapsed; 44) negotiated; 45) cheating; 46) a tantrum; 47) let it be known; 48) a stroke; 49) speculate; 50) a bomb test; 51) the first bomb test fizzled; 52) to ensure the loyalty of the army; 53) to test another nuclear device; 54) to declare the six-party talks finished ; 55) to demand that the world deal with his country; 56) have gone too far; 57) to slap away the outstretched hand; 58) angered China; 59) joined the condemnation; 60) the latest nuclear and missile tests; 61) agreed to implement sanctions; 62) encouraged; 63) to pull out; 64) a mining deal; 65) UN sanctions; 66) had stopped a shipment of vanadium; 67) strengthen missile casings; 68) America is watching; 69) to carry missiles; 70) turned back; 71) shadowed; 72) decided; 73) to change tack; 74) start talking; 75) Mr Clinton's visit; 76) the visit could yet prove face-saver; 77) to smile about; 78) to stay poker-faced; 79) (talks) stalled…}.

Наведені нижче семіотизовані події представлені в даній семіотичні множині більше одного разу, що засвідчує їх смислову значущість в даному тексті і високу телеологічну співвіднесенність з текстовим концептом:

- "візит, зустріч", вербалізована в різних словосполученнях 7 разів (Mr Clinton's ***visit***; a purely humanitarian ***visit;*** received Mr Clinton; news of the ***visit*** broke; never *met* face-to-face; ***met*** Kim Jong IL***; a get-together);***

- переговори як знакова подія репрезентована 8 разів (to declare the six-party ***talks*** finished; to *negotiate;* was demanding bilateral ***talks;*** had been having those (***talks);*** six-party *talks*; (***talks)*** stalled***; spent in each other's*** company three hours and 15 minutes; ***a chin-wag***);

- випробування ядерної зброї як семіотизована подія представлені 4 рази (bomb and missile ***tests;*** a bomb **test**; a fizzled (bomb test); the latest nuclear and missile ***tests)***;

- підготовка для виготовлення ядерної зброї як семіотизована подія представлена 3 рази (to stop ***making plutonium***; work on ***uranium***; restarted ***plutonium preparation)***;

- процедура верифікації виконання домовленностей щодо роззброєння представлена 3 рази (a ***verification*** tantrum; ***verification***);

- вимога рахуватися з одним із учасників спілкуваннння як семіотизована комунікативна подія представлена 2 рази (was out to show that his was a regime to be ***reckoned*** with; America would have to ***reckon*** with it);

- етикетно приписана невербальна комунікативно значуща дія – доброзичливий вираз обличчя, посмішка (скоріше її відсутність), що в даному тексті здобула символічну смислову вагу, відображена 8 разів (***not to smile***; stay ***poker-faced***; to ***smile*** about, unsmiling, hard-eyed, unemotional, grim-faced, non-smiler);

- вибачення як знакова подія представлене 2 рази (to ***apologise***; to deny any such ***apology*** was given).

Принагідно зазначимо, що акціональні семіотичні елементи потребують розгорнутого вербального відображення в тексті. На нашу думку, наведений фактичний матеріал надає підстави кваліфікувати це явище як онтологічну рису семіотизованих діяльнісних аспектів дійсності. Вочевидь, дія (подія) щоб набути означеності, має переважно бути представленою в тексті у релятивному оточенні комунікативно значущих зв'язків, які б (використовуючи термінологію семантичних ролей у відмінковій граматиці) відображали або давали уявлення індивідууму про агента, об'єкт, бенефіціанта і т. д. дії (події). Діяльнісна складова дійсності як знаковий чинник є найбільш репрезентованою в тексті, що засвідчує її пріорітетний статус у формуванні смислу дискурсу.

Семіотизовані прояви дійсності через посередництво соціальних і психологічних властивостей взаємодії у соціумі агрегуємо у семіотичну множину M4 лінгвістичною змінною "**social and psychological manifestations of reality**". До даної семіотичної структури ми відносимо наступні імена денотатів і словосполучення:

M4 = {1) hard-eyed; 2) unusually unsmiling; 3) grim-faced; 4) (did not) apologise fulsomely; 5) (an ace) non-smiler; 6) *defiant; 7) powerful; 8) (was determined) … not to smile; 9) affable; 10) (to stay) poker-faced; 11) conciliatory (message); 12) intensively; 13) suspected; 14) slap away the outstretched hand; 15) angered; 16) repressive; 17) to smile about; 18) a tantrum; 19) hostility; 20) encouraged; 21) condemnation; 22) unemotional; 23) an apology (was given); 24) cheating; 25)* **loyalty…}.**

Характерною властивістю нечіткої множини семіотичних одиниць M4, заданих лінгвістичною змінною *"*social and psychological manifestations of reality*" (соціально-психологічні параметри дійсності*), є належність до неї експресивної, емоційно насиченої лексики, номінацій мімічних комплексів і

номінативних одиниць, що позначають емоції. Вочевидь, це пояснюється невіддільністю афективних параметрів як знакових факторів від соціальної взаємодії навіть у суворому протокольному дипломатичному середовищі.

За характеристичною функцією *"*space parameters of manifestations of reality" (просторові параметри дійсності) *до нечіткої множини семіотичних елементів М5 включаємо такі імена денотатів, що позначають просторові параметри дійсності:*

М5 = {1) North Korea (6); 2) America (5); 3) a border; 4) China (5); 5) *South Korea; 6) Japan; 7) Russia (2); 8) Pyongyang; 9) the world (3); 10) a country; 11) towards (the dismantling); 12) Myanmar; 13)* land; 14) *at sea; 15) there (he met Kim Jong IL); 16) from (Chinese border); 17) bilateral; 18) (turned) back; 19) (Kim was) out; 20) (have gone too) far; 21) (to slap) away; 22) (had come) closer; 23) (turned) down…}.*

Згідно з лінгвістичною змінною *"*temporal parameters of manifestations of reality" (часові параметри дійсності) *до нечіткої множини семіотичних елементів М6 включаємо такі лексичні одиниці і словосполучення, що позначають часові аспекти дійсності:*

М6 = {1) (*spent in each other's company) three hours and 15 minutes; 2) (stayed in each other's company)* long *enough; 3) (talks stalled) a year ago; 4)* (bomb test fizzled) in 2006; 5) (to face)*12 years (of hard labour); 6) May's second (*bomb test); 7) (*negotiated*) *in 1994; 8) (restarted plutonium preparation) in 2003; 9) after (a freeze deal);* 10) *recently (let it be known); 11) after (being shadowed);* 12) (company is a target of sanctions) now; 13) *never (met face to face); 14) once (sparred); 15) former (president); 16) earlier (turned* down *emissaries); 17)* ensuing (*hostility*); *18) latest (nuclear and missile tests); 19) last (resort); 20) it is time (to change tack); 21) to start (talking); 22) (declared talks) finished; 23) since (the Korean war); 24) the first* (bomb test); *25) (being shadowed)* for days; 26) *an earlier (freeze deal had collapsed); 27) restarted (plutonium preparation)…}.*

Таким чином, змістовні характеристики прототипних понять – лінгвістичних змінних (*"*objects and material phenomena of reality, somatic substance, actions (events) as manifestations of reality, social and psychological manifestations of reality, space parameters of manifestations of reality, temporal parameters of manifestations of reality*"*), що відображають субстанціональну маніфестацію дійсності як дифузного семіотичного феномена, розкриваються через посередництво терм-множини значень, представлених іменами денотатів, які агрегуються у семіотичні угрупування (монади) з варіативним кількісним складом.

За квантитативними характеристиками визначимо потужність (об'єм) нечітких множин. На нашу думку, потужність семіотичних монад як нечітких множин, є телеологічно обумовленою і показовою з точки зору семіотичної значущості певних семіотичних угрупувань і стосовно закладених в текст комунікативних завдань. За критерієм співвіднесеності з лінгвістичними змінними *"*objects and material phenomena of reality, somatic substance of reality, actions (events) as manifestations of reality, social and psychological manifestations of reality, space parameters of manifestations of reality, temporal parameters of manifestations of reality*"* і відповідно до кількісних параметрів елементи дискурсивного семіотичного простору агрегуються у семіотичні конфігурації наступним чином.

Внаслідок смислової редукції тексту загальна кількість імен денотатів семіотичного простору відображеної у тексті дійсності як універсальної множини елементів М (сукупності підмножин, угрупованих за функцією належності до однієї із складових дійсності), підпорядкованої текстовому концепту "strange encounter", складає 211 одиниць Це - сумарна кількість семіотичних одиниць, які входять до 6 семіотичних підмножин: М1 = 34; М2 = 23; М3 = 79; М4 = 25; М5 = 23; М6 = 27. Рівнопотужних семіотичних угрупувань не виявлено.

Деякі елементи даних семіотичних монад не мають експліцитно виражених характеристик, які б відповідали заданій лінгвістичній змінній. Ми включили їх до певної знакової структури лише на підставі нечіткої бази даних, виходячи з ситуативно обумовлених особливостей відносин між елементами семіотичного простору.

Потужність (об'єм) семіотичної монади М1, агрегованої з елементів, співвіднесених з характеристичною функцією *"*objects and material phenomena of reality*" (предметна дійсність),* складає 34 одиниці. Кількісний склад нечіткої підмножини М2 (семіотичної монади), заданої лінгвістичною змінною "somatic substance of reality" *(соматична складова дійсності)* - 23 одиниці. Кількість елементів, що входять до підмножини М3, підпорядкованої лінгвістичній змінній "actions (events) as manifestations of reality" *(діяльнісний аспект дійсності),* складає 79 одиниць. Потужність нечіткої підмножини семіотичних елементів М4, заданих лінгвістичною змінною "social and psychological manifestations of reality" (соціопсихологічні прояви дійсності), *дорівнює 25 одиницям.* Елементи семіотичних конфігурацій М5 і М6, агрегованих лінгвістичними змінними "space parameters of manifestations of reality" (просторові параметри дійсності) *і* "temporal parameters of manifestations of reality" (часові параметри дічсності), *мають відповідну потужність "23" і "27".*

Фактичний матеріал засвідчує, що хронотопні аспекти реальності здебільшого виконують допоміжну семіотичну функцію, відображаючи реляційні аспекти організації семіотичних одиниць у цілісне знакове формування. Проте, певні просторові і часові параметри дійсності можуть здобувати самодостатню семіотичну значимість, наприклад: Mr Clinton managed to stay poker-faced through the three hours and 15 minutes he and Mr Kim spent in each other's company (long *enough, even with translation, for* a chin-*wag) [The Economist, August 8th 2009 : 44]*. Розглянутий емпіричний матеріал дозволяє зробити висновки, що за критерієм потужності обсяг акціональної нечіткої підмножини семіотичних елементів є найбільшим. На нашу думку, зазначений факт вказує на пріорітетний статус акціональних параметрів дійсності в ієрархічній організації семіотичних кодів, що обумовлено їх здатністю найефективніше передавати реляційні значимі стосунки між її складовими.

Той факт, що для Лейбніца просторові параметри реальності являють собою мережу кількісних стосунків слугує теоретичним підгрунтям для філософсько-математичного дослідження начал телеології [Див. Беренштейн, Черняк 2005 : 111]. Вважаємо, що для лінгвістичного когнітивно-семіотичного дослідження залучення у процес наукового осмислення квантитативних характеристик означення дійсності є плідним, оскільки кількісні параметри семіотичного простору у дискурсі з певною мірою імовірності можна вважати показовими стосовно ступеня смислової значущості того чи іншого семіотичного компонента. Виходячи з цього, ми враховуємо частотність використання певної знакової одиниці в тексті і розглядаємо її як показник порівняльної семіотичної значущості в мережі семіотичних знакових угрупувань у дискурсі.

Семіотичні монади виявляють взаємну смислову залежність, що є природнім з огляду на цілісність семіотичного простору універсуму. Брак смислової самодостатності окремих елементів нечітких семіотичних підмножин компенсується за рахунок реляційних семіотичних зв'язків між семіотичними монадами. Потрібно зазаначити, що семіотичні одиниці, які належать до різних семіотичних нечітких підмножин демонструють різний рівень семіотичної самодостатності. Особливу семіотичну залежність від інших знаків і знакових угрупувань виявляють безреферентні дейктичні елементи, абстрактні імена денотатів. До них належать, наприклад, семіотизовані просторові і часові параметри дійсності, оскільки для актуалізації свого значення потребують розгорнутої вербальної репрезентації, яка б пояснювала зв'язок хронотопних характеристик дійсності з певним семіотизованим об'єктом чи явищем реальності. Зазначені семіотичні елементи використовуються у смислоідентифікуючій реляційній функції, яка з необхідністю розкриває смислові зв'язки між окремими нечіткими множинами семіотичних елементів.

Реляційні стосунки між семіотичними угрупуваннями грунтуються на принципах логічних зв'язків між елементами підмножин. На нашу думку, за своєю суттю і проявами в тексті мережа смислових зв'язків між елементами семіотичних структур демонструє співвіднесеність (за узагальненою аналогією) з поняттями алгебри висловлень Буля - принципами асоціативності і комутативності [Див. Кондаков 1976 : 27 - 30]. Асоціативність в даному разі грунтується на спільній ознакці подібності для елементів певної множини семіотичних одиниць. Комутативність в структурі семіотичної множини виявляється в її рухомості, в довільній переміщуваності її компонентів. В процесі смислоутворення в дискурсі семіотичні зв'язки між елементами множин виявляються через телеологічно обумовлені процеси, які ми називаємо (використовуючи термінологію теорії множин [Див. Кондаков 1976 : 356 - 357]) об'єднання, доповнення, перехрещення, включення. Зазначені операції є взаємообумовленими: одна операція реалізується через посередництво інших. Окрім висловлень у логічному сенсі, операції з множинами є застосовними для сукупності слів у формальних мовах [Кондаков 1976 : 401], що, на нашу думку, обумовлює релевантність використання даної логічної методолгії для аналізу множин семіотичних елементів.

Розглянемо вище наведену сукупність семіотичних угрупувань для виявлення значимих стосунків між ними і їх елементами в семіотичному просторі дискурсу. В межах універсальної (повної) множини М в процесі дискурсії при осмисленні тексту з підмножинами семіотичних елементів можуть здійснюватися основні операції об'єднання, доповнення, перехрещення.

Результатом *об'єднання* (складання) є множина семіотичних елементів, що включає ті елементи, котрі належать хоча б одній із складених підмножин. Об'єднання як мовленнєво-мисленнєва операція реалізує телеологічно обумовлені смислові відносини в семіотичній мережі смислового простору дискурсу. Універсальна множина являє собою об'єднання усіх семіотичних елементів підмножин семіотичного простору певного дискурсу, співвіднесених з текстовим концептом у характеристичній функції.

Графічно універсальну (повну) множину М як об'єднання підмножин можна представити наступним чином:

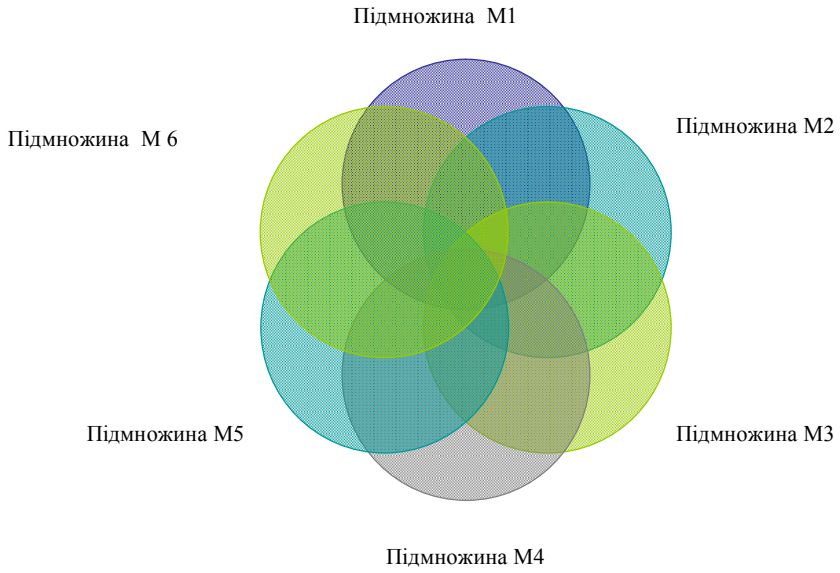


Рис. 1. Графічна репрезентація універсальної множини семіотичних елементів.

Доповнення як вияв значущих відносин між окремими елементами і фрагментами семіотичних множин є також телеологічно обумовленим явищем і являє собою множину елементів, котрі не містяться в універсальній (повній) множині, до якої додається певна підмножина. В тексті сукупність знакових елементів в межах універсальної множини, що репрезентує семіотичний простір дискурсу, є об'єктивно обмеженою, заданою автором. Виходячи з цього, в процесі дискурсивного семіозису, на нашу думку, операція доповнення до універсальної множини семіотичних елементів можлива лише за рахунок додавання суб'єктивованих образів дійсності у свідомості реципієнта, тобто в процесі генерування особистісних смислів. Каталізатором індивідуалізованої семіотизації відображеної в тексті дійсності (або, скоріше, її ресеміотизації) є складові індивідуального досвіду мовної особистості: мотиваційна база, суб'єктивні асоціації, проекції пам'яті і т.д., що обумовлюють певну упередженість при сприйнятті змістовних параметрів тексту і тлумаченні елементів дискурсивного семіотичного простору.

Ми вважаємо, що саме внаслідок здійснення логічних операцій доповнення семіотичний статус і функціональність здобувають неявні так звані "відсутні структури". Вони виступають як імплікований вияв нематеріалізованих мовними засобами глибин свідомості мовної особистості, оскільки у вербалізованому вигляді усі елементи семіотичного простору текста є складовими універсальної множини внаслідок логічної операції об'єднання підмножин. У безпосередньому вигляді в плинному процесі дискурсивного семіозису операція додавання не піддається формалізації чи науковій систематизації, оскільки вона постає власне тією ж "відсутньою структурою", яка є виключно мовленнєво-мисленнєвою процедурою читача. Операція доповнення як семіотичний процес опосередковано матеріалізується в мовних знакових одиницях (і стає доступною для осмисленн і наукового аналізу) лише в аналітичних текстах, коментарях, рецензіях, відгуках.

П*ерехрещення* виявляється в присутності того ж самого семіотичного елемента у декількох семіотичних множинах. Перехрещення (або спільна частина множин) розглядається як множина елементів, що належить декільком множинам. Множини вважаємо неперехрещуваними, якщо вони не мають спільних елементів.

Операції об'єднання, доповнення, перехрещення є обумовленими феноменом прирощування особистісних смислів у процесі дискурсії.

Зазначені операції є взаємозалежними, вони здійснюються одна через іншу. На нашу думку, виходячи з наявного емпіричного матеріалу, перехрещення найяскравіше виявляє сутність значущих стосунків між елементами семіотичних нечітких підмножин. На матеріалі вище наведеного тексту розглянемо операцію перехрещення як вияв мовленнєво-мисленевої діяльності мовця.

Аналіз фактичного матеріалу засвідчує, що усі підмножини універсальної М (М1, М2, М3, М4, М5, М6) піддаються теоретико-множинній операції перехрещення. Стосунки між елементами підмножин відповідають логічним принципам комутативності і асоціативності. Асоціативність в даному разі грунтується на спільній характеристичній функції елементів певної множини, заданій лінгвістичною змінною. Комутативність в структурі семіотичної множини виявляється в переміщуваності її

компонентів. Ми розглядаємо семіотичні елементи як такі, що є включеними в декілька множин, якщо хоча б одна лексична одиниця, що входить до структури імені денотата, є інкорпорованою в інші множини. В дужках наведені номера корельованих множин. Різниця множин являє собою сукупність семіотичних одиниць, яка не є включеною в жодну іншу нечітку підмножину.

В підмножинах M1, M2, M3, M4, M5, M6 можна виділити сукупність семіотичних елементів, які перебувають у стосунках перехрещуваності з іншими підмножинами (спільні частини підмножин), і різниці підмножин (які не входять одна в іншу). Спільна частина підмножини M1: {1) *North Korea (5); 2) America (3, 5); 3) a* border (3, 5); *4)* China (5); *5) Japan (5); 6) Russia (5); 7) the world (3, 5); 8) a country (3, 5); 9) a provider of last resort (6);* 10) a *mis*sile (3); 11) M*yanmar (5); 12)* land (5); *13) a bomb (3); 14) South Korea (5); 15) nuclear programmes (3); 16) plutonium (3);* 17) an army (3); *18) uranium (3);* 19) (*missile) cas*ings (3); 20) regime (3); 21) a *nuclear device (3)}*. Різниця підмножини M1: {1*) a (nuclear bomb)-tester; 2) aid; 3) nuclear power; 4)* the *UN Security Council; 5*) *investment* firms; *6) a company; 7) a target; 8) metal; 9)* alloy; 10) ports; 11) a ship; 12*) exports; 13) air routes}*.

Спільна частина підмножини M2: {1) *Clinton (3); 2) unsmiling (4); 3) hard-eyed (4); 4) unemotional (4); 5) journalists (3); 6) Kim Jong IL (3); 7) the grim-faced leader (4); 8)* an ace non-smiler (4); *9) not to smile (3, 4); 10) to stay poker-faced (3, 4); 11) to slap away the outstretched hand (3, 4, 5); 12) to smile about (3, 4); 13) the Bush administration (3); 14) emissaries (3)}*. Різниця підмножини M2: {*1) people; 2) American officials; 3) President Barack Obama; 4) the Clinton administration; 5) North Korea-watchers; 6) the* third son; 7) the *chosen successor; 8) the new Obama administration; 9)* customs *officials}*.

Спільна частина підмножини M3: {1) *America would have to reckon with it (1,5); 2) never met face-to-face (6); 3) to face 12 years of hard labour (6); 4) spent in each other's company three hours and 15 minutes (6); 5) the latest nuclear and missile tests (6); 6) to carry mis*siles (1); 7) *to start talking (6); 8) to declare the six-party talks finished (6); 9)* had *strayed across its border (5); 10) joined the condemnation (4); 11) to demand that the world deal with his country (1, 5); 12) turned back (5); 13)* to pull *out (5); 14) was out to show that his was a regime to be reckoned with (1, 5); 15) angered China (1, 4, 5); 16) to stay poker-faced (4); 17) the release of female American journalists (2); 18) the actions of the two journalists (2); 19) was demanding bilateral talks (5); 20) had come closer to fighting (5); 21) met Kim Jong IL (2);* 22) received *Mr Clinton (2); 23)* had *turned* down *emissaries (2, 5); 24) to do nothing to help Mr Kim's cause (2); 25) Mr Kim knows (2); 26) not to smile (2, 4); 27) to slap away the outstretched hand (2, 4, 5); 28) (did not) applause (4); 29) denied any* such apology *was given (4); 30) had (not) brought a conciliatory message (4); 31) bomb and missile tests (1); 32) the Bush administration's efforts (2); 33) to get Mr Kim to accept (2); 34) suspected (4); 35) restarted plutonium preparation (1, 6); 36) a tantrum (4); 37) cheating (4); 38) to* ensure the loyalty of the army (1, 4); 39) *have gone too far (5); 40) encouraged (4); 41) Mr Clinton's visit (2); 42) to smile about (2, 4); 43)* the first bomb test fizzled *(1, 6); 44) a* bomb test (1); 45) *steps towards the dismantling of nuclear programmes (5); 46) work on uranium (1); 47*) to *test another nuclear device (1); 48) to strengthen missile cas*ings (1)}. *Різниця підмножини M3: {*1) a *get-together; 2) the Korean war; 4) news of the visit broke; 5) rumours of ill health; 6)* denied *reports; 7) to herald a breakthrough; 8) the diplomatic confrontation; 9) had been having those (talks); 10) six-party talks; 11) (talks) stalled; 12) verification; 13) has been promised aid; 14) to stop making plutonium; 15) a freeze deal had collapsed; 16) let it be* known; *17) a stroke; 18) to speculate; 19)* agreed to *implement sanctions; 20) a* mining deal; *21)* UN *sanctions; 22) had stopped a ship*ment of vanadium; 23) America is *watching; 24) shadowed; 25) decided; 26) to change tack; 27) a purely humanitarian visit; 28) the visit could yet prove face-saver; 29)* a chin-*wag; 30) sparred dangerously; 31) negotiated}*.

Спільна частина підмножини M4: {*1) hard-eyed (2); 2) unusually unsmiling (2); 3) grim-faced (2); 4) (did not) apologise fulsomely (3); 5*) (an ace) non-smiler (2); 6*) (was determined) … not to smile (2, 3); 7) (to stay) poker-faced (2, 3); 8) conciliatory (message) (3); 9) to slap away the outstretched hand (2, 3, 5); 10) angered (3); 11) to smile about (2, 3); 12) a tantrum (3); 13) encouraged (3); 14) condemnation (3); 15) unemotional (2); 16) an apology (was given) (3); 17) cheating (3); 18)* loyalty (3)}. Різниця підмножини M4: {1) *defiant; 2) powerful; 3) affable; 4) intensively; 5) suspected; 6) repressive; 7) hostility}*.

Спільна частина підмножини M5: *{1) North Korea (1); 2) America (1, 3); 3) a* border (1, 3); 4) China (1, 3); 5) *South Korea (1); 6) Japan (1); 7) Russia (1); 8) the world (1, 3); 9) a country (1, 3); 10) towards (the dismantling) (3); 11) Myanmar (1); 12)* land (1); *13) bilateral (3); 14) (turned) back (3); 15) (Kim was) out (3); 16) (have gone too) far (3); 17) (to slap) away (2, 3, 4); 18) (had come) closer (3); 19) (turned) down (3)}*. Різниця підмножини M5: *{1) Pyongyang;* 2) *at sea; 3) there (he met Kim Jong Il); 4) from (Chinese border)}*.

Спільна частина підмножини M6*: {*1) *spent in each other's company three hours and 15 minutes (3);* 2) (to face)*12 years of hard labour (3); 3) May's second* bomb test (3); *4) (declared talks) finished (3); 5) to start (talking) (3); 6) restarted (plutonium preparation) (3); 7) the first* (bomb test fizzled) (3); *8) never (met face to face) (3)}*. Різниця підмножини M6: {*1) (stayed in each other's company)* long *enough; 2) (talks stalled) a year ago; 3)* (bomb test fizzled) in 2006; 4) (*negotiated*) *in 1994; 5) (restarted plutonium preparation) in 2003; 6) after (a freeze deal);* 7) *recently (let it be known); 8) after (being shadowed);* 9) (company is a target of

sanctions) now; 10*) once (sparred); 11) former (president); 12) earlier (turned* down *emissaries); 13)* ensuing (*hostility*); *14) latest (nuclear and missile tests); 15) last (resort); 16) it is time (to change tack); 17) since (the Korean war); 18) (being shadowed)* for days; 19) *an earlier (freeze deal had collapsed)}*.

В символах логіки множин теоретико-множинну операцію перехрещення можна представити наступним чином (в дужках наводиться спільна частина множин, що перехрещуються):

M1∩M3 = *{America, a* border, *the world,* a *country, a mis*sile, *a bomb, nuclear programmes, plutonium, an* army, *uranium,* (*missile) cas*ings, regime*};*

M1∩M5 = *{North Korea, America, a* border, China, *Japan, Russia, the world, a country,* M*yanmar,* land, *South Korea};*

M1∩M6 = *{a provider of last resort}*.

M2∩M3 = *{Clinton, journalists, Kim Jong IL, not to smile, to stay poker-faced, to slap away the outstretched hand, to smile about, the Bush administration, emissaries}*.

M2∩M4 = *{unsmiling, hard-eyed, unemotional, the grim-faced leader,* an ace non-smiler, *not to smile, to stay poker-faced, to slap away the outstretched hand, to smile about}*.

M2∩M5 = *{to slap away the outstretched hand}*.

M3∩M4 = *{joined the condemnation, angered China, to stay poker-faced, not to smile, to slap away the outstretched hand, (did not) applause, denied any* such apology *was given, had (not) brought a conciliatory message, suspected, a tantrum, cheating,* ensuring the loyalty of the army, *encouraged, to smile about}*.

M3∩M5 = *{America would have to reckon with it,* had *strayed across its border, to demand that the world deal with his country, turned back,* to pull *out, was out to show that his was a regime to be reckoned with, angered China, to demand bilateral talks, had come closer to fighting,* had *turned* down *emissaries, to slap away the outstretched hand, have gone too far, steps towards the dismantling of nuclear programmes}*.

M3∩M6= *{ to face 12 years of hard labour, never met face-to-face, spent in each other's company three hours and 15 minutes, to start talking, declaring the six-party talks finished,* the first bomb test fizzled, *the latest nuclear and missile tests, restarted plutonium preparation}*.

M4∩M5 ={ to slap away the outstretched hand}.

M2∩M6 = Ǿ (неперехрещуються).

M4∩M1 = Ǿ (неперехрещуються).

M4∩M6 = Ǿ (неперехрещуються).

M5∩M6 = Ǿ (неперехрещуються).

Теоретично-множинну операцію перехрещення графічно можна представити у вигляді кругів, що перетинаються. Спільна частина кругів відповідає спільній сукупності елементів підмножин, які перебувають в стосунках перехрещення:

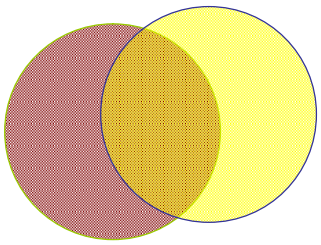


Рис. 2. Графічна репрезентація теоретико-множинної операції перехрещення підмножин семіотичних елементів.

За критерієм частотності семіотичних елементів множини і коефіцієнтом перехрещуваності (за кількістю множин, для котрих певний семіотичний елемент є спільним) визначаємо ступінь їх концептуальної телеологічності, а за якісними (змістовними) параметрами частотних семіотичних одиниць і елементів з високим коефіцієнтом перехрещуваності виявляємо імовірний реальний (актуальний) текстовий концепт, котрий відповідає мотивам, спонуканням суб'єкта мовлення/автора. Для аналізу відберемо семіотичні елементи за показником семіотичної значущості, котрі є включеними не менш, як у три підмножини.

M1 *{ America (3, 5); 3) a* border (3, 5); *the world (3, 5); a country (3, 5)}.*

M2 *{not to smile (3, 4); to stay poker-faced (3, 4); to slap away the outstretched hand (3, 4, 5); to smile about (3, 4)}.*

M3 *{America would have to reckon with it (1,5); to demand that the world deal with his country (1, 5); was out to show that his was a regime to be reckoned with (1, 5); angered China (1, 4, 5);* had *turned* down *emissaries (2, 5); not to smile (2, 4); to slap away the outstretched hand (2, 4, 5); to* ensure the loyalty of the army (1, 4); *to smile about (2, 4);* the first bomb test fizzled *(1, 6)}.*

M4 *{was determined) … not to smile (2, 3); (to stay) poker-faced (2, 3); to slap away the outstretched hand (2, 3, 5); to smile about (2, 3)}.*

M5 *{America (1, 3); a* border (1, 3); China (1, 3); *the world (1, 3); a country (1, 3); (to slap) away (2, 3, 4)}.*

M6 перехрещується виключно із семіосферою діяльнісної складової дійсності, відображеною в підмножині M3.

Таким чином, за параметрами частотності і перехрещуваності (як показниками семіотичної значущості елементів підмножин) семіотичні одиниці - члени нечітких підмножин виявляють чіткі але нерівнозначні телеологічно релевантні реляційні стосунки з концептуальним змістом тексту. За вище наведеними критеріями найбільшу телеологічну релевантність до задекларованого у підзаголовку статті текстового концепту ("*strange encounter*") виявляють семіотичні одиниці – елементи підмножин, які позначають ключових агентів, об'єкти, бенефіціантів дій (подій), також діяльнісні і соціально-психологічні стосунки між ними у просторових та часових координатах. До них належать, наприклад, семіотичні вияви соматичної складової дійсності (*not to smile; to stay poker-faced; to slap away the outstretched hand; to smile about*) зі співвіднесеною з ними сукупністю явищ і об'єктів неживої природи (*America; a* border; *the world; a country*), соціально-психологічними параметрами дійсності (які складають підмножину, майже рівнопотужну сукупності соматичних елементів, - *was determined … not to smile; to stay poker-faced; to slap away the outstretched hand; to smile about*) та просторовими складовими дійсності (*America; a* border; China; *the world; a country; (to slap) away*). Значимі релятивні стосунки між складовими дійсності актуалізує найпотужніша підмножина спільних елементів – знакових проявів діяльнісної складової реальності *(America would have to reckon with it; to demand that the world deal with his country; was out to show that his was a regime to be reckoned with; angered China;* had *turned* down *emissaries; not to smile; to slap away the outstretched hand; to* ensure the loyalty of the army; *to smile about;* the first bomb test fizzled*).*

Потрібно визнати, що коефіцієнт перехрещуваності є не завжди показовим, особливо для лексично розгорнутих імен денотатів, оскільки кількість включень певного семіотичного елемента до інших підмножин може бути обумовленою якраз чинником лексичної полікомпонентності імені денотата (наприклад, *to slap away the outstretched hand* є включеним до трьох множин певною мірою за рахунок лексичної розгорнутості). З іншого боку, випадки неперехрещуваності множин можуть бути обумовленими різноплановістю і незіставністю фізичних субстанційних параметрів дійсності, відображених семіотичними елементами окремих множин, які не можуть перебувати у релятивних стосунках взаємовизначеності (наприклад, психологічна складова і предметна дійсність - $M4 \cap M1 = \emptyset$).

Оскільки сама реальність задається позицією споглядача [Див. Румянцев 2005 : 6], можна припустити, що семіотичні елементи у дискурсі організуються у мінливу, чудернацьку мозаїку нечітких нескінченних підмножин відповідно до настанов, спонукань, мотивів індивіда і ціннісних принципів, які знаходять відбиток у телеономній концептосфері. Узагальнено уся сукупність зазначених чинників є співвідносною з феноменом цілепокладання, або із телеологічним за суттю принципом доцільності. Телеологічна обумовленість агрегації семіотизованих об'єктів реальності у цілісні структури за характеристичною функцією дискурсивно виявляється у угрупуванні номінацій певних фрагментів дійсності відповідно до імовірнісно сформульованого текстового концепту або концептуального змісту фрагменту текста (що за термінологією нечіткої логіки відповідає поняттю лінгвістичної змінної, яку задають для визначення належності елемента до певної нечіткої множини). Суб'єктивоване бачення концептуального змісту текста (його гіпотетичне уявлення) є певною мірою обумовленим мотиваційною базою індивідуума - учасника дискурсивного процесу.

Таким чином, ми вважаємо, що текстовий концепт у його суб'єктивованій репрезентації у свідомості індивідуума є втіленням аперцептивних концептуальних гіпотез при сприйнятті тексту. Зазначені гіпотетичні ментальні структури відповідають поняттю лінгвістичної змінної в теорії нечітких множин як індикатору характеристичної функції, що задає параметири належності до множини семіотичних елементів. Безумовно, стосовно реальних процесів осмислення наративу навряд чи можна говорити про існування прямих аналогій із процедурами наукового аналізу дискурсу, тобто про здійснення читачем ідентичних формальних операцій для об'єднання семіотичних одиниць у цілісні семіотичні конфігурації, а затім на основі заданих лінгвістичних змінних визначати ступінь належності семіотичного елемента до певної нечіткої множини. Проте, на нашу думку, в основі антропооумовленої варіативності смислу

дискурсу лежать механізми, які у їх узагальненому вигляді є зіставними з наведеними вище імовірнісними науковими процедурами. Хоча принципова різниця між науковим аналізом семіотичних функцій художньої дійсності в дискурсі і дискурсивним семіозисом або наділенням смислом проявів відображеної дійсності в тексті читачем полягає в тому, що перший як психокогнітивний процес є сукцесивним, а другий – симультанним, оскільки виступає міметичним дискурсивним аналогом сприйняття реальної дійсності.

Подальше дослідження даної проблеми може бути зосередженим на аналізі особливостей взаємовідносин між елементами різних семіотичних нечітких підмножин, зокрема на вивченні семіотично значимих стосунків між нечіткими підмножинами, які реалізуються через операції об'єднання, доповнення, включення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Новиков А.И. Семантика текста и её формализация / А.И. Новиков. – М.: Наука, 1983. – 215 с.
2. Микиртумов И.Б. Теория смысла и интенсиональная логика / И.Б. Микиртумов. – Спб.: Изд-во С.-Петерб. ун-та, 2006. – 351 с.
3. Merleau-Ponty M. Phenomenology of Perception / M. Merleau-Ponty. Translated by C. Smith. – London, New York: Routledge, 2002. – 544 pp. - (Routledge Classics).
4. Bill and Kim's excellent adventure. Strange encounter in Pyongyang // The Economist, August 8th 2009 : 44 – 45.
5. Беренштейн А.Д., Черняк Л.С. Философско-математические начала телеологии / А.Д. Беренштейн, Л.С. Черняк // Логос живого и герменевтика телесности. Постижение культуры: Ежегодник. вып. 13–14 / Федерал. агентство по культуре и кинематографии. Рос. ин–т культурологии; [Ред. кол.: О.К. Румянцев (отв. ред.) и др.]. – М.: Академический Проект; РИК, 2005. – С. 25 – 117. – (Серия "Технология культуры").
6. Кондаков Н.И. Логический словарь-справочник / Н.И. Кондаков. [Второе, исправленное и дополненное, издание] / [отв. ред. Д.П. Горский]. – М.: Наука, 1976. – 720 с.
7. Румянцев О.К. Предисловие / О.К. Румянцев // Логос живого и герменевтика телесности. Постижение культуры: Ежегодник. Вып. 13–14 / Федерал. агентство по культуре и кинематографии. Рос. ин–т культурологии; [Ред. кол.: О.К. Румянцев (отв. ред.) и др.]. – М.: Академический Проект; РИК, 2005. – С. 3 – 6. – (Серия "Технология культуры").

УДК 821.161.2-31„18".09

„ГУСИ-ЛЕБЕДІ ЛЕТЯТЬ…" МИХАЙЛА СТЕЛЬМАХА В КОНТЕКСТІ ТІЛЕСНО-МІМЕТИЧНОГО МЕТОДУ АНАЛІЗУ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

Штейнбук Ф. М., к. філол. н., доцент

РВНЗ „Кримський гуманітарний університет" (м. Ялта)

Стаття присвячена репрезентації результатів застосування тілесно-міметичного методу аналізу художніх творів на прикладі розгляду повісті М. Стельмаха „Гуси-лебеді летять…".

Ключові слова: тілесно-міметичний метод аналізу художніх творів, казка, фольклор, соціалістичний реалізм.

Штейнбук Ф. М. „ГУСИ-ЛЕБЕДИ ЛЕТЯТ…" МИХАИЛА СТЕЛЬМАХА В КОНТЕКСТЕ ТЕЛЕСНО-МИМЕТИЧЕСКОГО МЕТОДА АНАЛИЗА ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ПРОИЗВЕДЕНИЙ / РВУЗ „Крымский гуманитарный университет" (г. Ялта), Украина.

Статья посвящена репрезентации результатов использования телесно-миметического метода анализа художественных произведений на примере рассмотрения повести М. Стельмаха „Гуси-лебеди летят…".

Ключевые слова: телесно-миметический метод анализа художественных произведений, сказка, фольклор, социалистический реализм.